

Lämmön ja jäähdytyksen
alkuperätakuujärjestelmä

Infotilaisuus 29.3.2022

Reilua energiaa

Infotilaisuuden esiintyjät

Maiju Seppälä

Emilia Taimi

Katriina Ojanen

Miikka Martikainen

Tilaisuuden ohjelma

- 13:00–13:20 Alkusanat ja yleistä alkuperätakuujärjestelmästä, johtava asiantuntija Maiju Seppälä
- 13:20–13:45 Hakeutuminen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuurekisteriin
  - Todentaminen ja todentajan hankkiminen, tekninen asiantuntija Katriina Ojanen
  - Tilinhaltijaksi hakeutuminen, juristi Emilia Taimi
- 13:45–14:00 Tauko
- 14:00–14:30 Alkuperätakuurekisterissä toimiminen, tekninen asiantuntija Miikka Martikainen
- 14:30 Kysymyksiä ja keskustelua
- 15:00 Tilaisuus päättyy

Alkuperätakuu

- "Sähköinen asiakirja, joka toimii ainoastaan näyttönä loppukäyttäjälle siitä, että tietty energiaosuus tai -määrä on tuotettu uusiutuvista lähteistä"
  - Sisältää tiedot mm. energianlähteestä, josta alkuperätakuun kohteena olevan energiaosuus on tuotettu sekä perustiedot sen tuottaneesta tuotantolaitoksesta
  - Standardiyksikkö 1 MWh
  - Voimassa 12 kk energian tuotantokuukauden lopusta
- Alkuperätakuita myönnetään energiantuottajan pyynnöstä alkuperätakuukelpoisista energianlähteistä tuotetuille energiatuotteille
- "Peruuttamalla" alkuperätakuu osoitetaan myytävän tai käytettävän energian alkuperä

Alkuperätakuujärjestelmä

- Taustalla RES-direktiivin mukainen sähkön alkuperätakuujärjestelmä
- Uusiutuvan energian alkuperätakuista säädetään RED II-direktiivissä
  - Lisäksi alkuperätakuujärjestelmien on oltava CEN EN-16325 –standardin vaatimusten mukaisia
- Jäsenvaltiot voivat järjestää takuiden myöntämisen myös uusiutumattomista lähteistä peräisin olevalle energialle
- Alkuperätakuista säädetään kansallisesti laissa energian alkuperätakuista (1050/2021)
  - Lain keskeinen sisältö:
    - Alkuperätakuujärjestelmä laajenee uusiin tuotteisiin
    - Uudet alkuperätakuurekisterit otettava käyttöön 1.4.2022 mennessä
    - Varmennusvelvoite uusille tuotteille astuu voimaan 1.7.2022 alkaen

Alkuperätakuujärjestelmä laajenee uusiin tuotteisiin

Sähkön rekisteri

- Uusiutuvilla tuotettu sähkö
- Ydinvoimalla tuotettu sähkö
- Tehokkaalla yhteis-
tuotannolla tuotettu sähkö

Kaasun rekisteri

- Biokaasu
- Uusiutuvilla tuotettu kaasu

Vedyn rekisteri

- Uusiutuvilla tuotettu vety

Lämmön ja jäähdytyksen rekisteri

- Uusiutuvilla tuotettu lämpö ja jäähdytys
- Hukkalämpö ja -kylmä

Uusiutuvat energialähteet: tuuli-, aurinko-, geoterminen tai ympäristön energia, vuorovesi- ja aaltoenergia ja muu valtamerienergia, vesivoima, biomassa, kaatopaikoilla ja jätevedenpuhdistamoissa syntyvä kaasu ja biokaasu

Huomioitavaa lämmön alkuperätakuista

- Ei vaatimusta fyysiselle yhteydelle verkkoon
- Lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuista voi käyttää ristiin eri tuotantomuotojen välillä
- Energian tuottajilla ei *velvoitetta* hakea takuita

Lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuutuotteet

Mistä *uusiutuvan* lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuita syntyy?

- Uusiutuvia energialähteitä hyödyntäviä teknologioita ovat esimerkiksi:
  - 1) polttoon perustuva lämmöntuotanto
  - 2) energialähteiden suora hyödyntäminen
  - 3) aurinkokeräimet
  - 4) erilaiset lämpöpumppeihin perustuvat tuotantotavat.
  - 5) Konversio uusiutuvasta sähköstä tai kaasusta
- Oleellista: lämpö tai jäähdytys on prosessin *päätuote*

Mikä on hukkalämpöä tai -kylmää? Määritelmä:

6) *hukkalämmöllä* teollisuus- tai sähköntuotantolaitoksissa tai palvelualalla sivutuotteena väistämättä syntyvää lämpöä, joka katoaa käyttämättömänä ilmaan tai veteen, jos sitä ei johdeta kaukolämmitys- tai jäähdytysjärjestelmään, jos on käytetty tai käytetään yhteistuotantoprosessia taikka jos yhteistuotanto ei ole mahdollista;

7) *hukkakylmällä* teollisuus- tai sähköntuotantolaitoksissa tai palvelualalla sivutuotteena väistämättä syntyvää kylmää, joka katoaa käyttämättömänä ilmaan tai veteen, jos sitä ei johdeta kaukolämmitys- tai jäähdytysjärjestelmään, jos on käytetty tai käytetään yhteistuotantoprosessia taikka jos yhteistuotanto ei ole mahdollista;

Mikä on hukkalämpöä tai -kylmää? Määritelmä:

Teollisuus- tai sähköntuotantolaitoksissa tai palvelualalla

sivutuotteena

väistämättä syntyvää lämpöä tai kylmää,

joka katoaa käyttämättömänä ilmaan tai veteen, jos sitä ei johdeta kaukolämmitys- tai jäähdytysjärjestelmään,

jos on käytetty tai käytetään yhteistuotantoprosessia taikka jos yhteistuotanto ei ole mahdollista.

Varmennusvelvoite

Lämmön ja jäähdytyksen varmennusvelvoite

- Velvollisuus varmentaa uusiutuvan lämmön ja jäähdytyksen sekä hukkalämmön ja - kylmän alkuperä alkuperätakuilla
- Varmennusvelvoite astuu voimaan 1.7.2022
- Varmentaminen tehdään peruuttamalla alkuperätakuita alkuperätakuurekisterissä
- Peruutuksen yhteydessä määritellään peruutuksella hyvitetävä taho
- Kalenterivuodelle kohdistettavat alkuperätakuut tulee peruuttaa seuraavan vuoden maaliskuun 31. päivään mennessä
- RED II ei vaadi varmennusvelvoitetta lämmölle ja jäähdytykselle, *mutta* kansallinen laki vaatii
  - 1.7.2022 jälkeen takuut ainoa keino osoittaa alkuperä!

Varmennusvelvoite koskee

- Lämmön/jäähdytyksen **myyjää**, joka myy käyttäjälle uusiutuvilla energialähteillä tuotettu lämpöä tai jäähdytystä tai hukkalämpöä tai -kylmää
- Lämmön/jäähdytyksen **tuottajaa**, joka muussa kuin lämpöön ja jäähdytykseen liittyvässä liiketoiminnassaan ilmoittaa asiakkailleen tietoja käyttämänsä lämmön tai jäähdytyksen alkuperästä
- Lämmön/jäähdytyksen **käyttäjää**, joka markkinoinnissaan ilmoittaa käyttämänsä lämmön tai jäähdytyksen olevan tuotettu uusiutuvilla energialähteillä tai hukkalämpöä tai -kylmää

energiankulutusta ja parantamalla energiatehokkuutta, lisäämällä uusiutuvan lämmön käyttöä, hankkimalla uusiutuvan energian sertifikaatteja eli sähkön alkuperätakuuta sekä kompensoimalla. Kaikki käyttämämme sähkö on jo nyt uusiutuvaa.

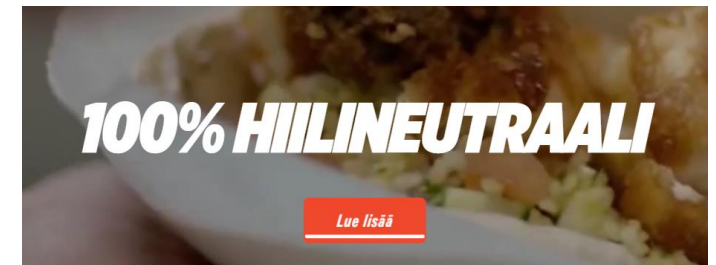

Tilaa Uusiolämpöä

Uusiutuva kaukolämpö

Tällä lomakkeella voit päivittää kaukolämpösopimuksesi uusiutuvaan.

Nimi *

Esimerkki varmennusvelvoitteesta

Lämmön käyttäjä ilmoittaa markkinoinnissaan käyttävänsä uusiutuvaa lämpöä

Lämmön käyttäjä ostaa alkuperältään määrittelemätöntä lämpöä

?

Esimerkki varmennusvelvoitteesta

Lämmön käyttäjä ilmoittaa markkinoinnissaan käyttävänsä uusiutuvaa lämpöä

Lämmön käyttäjä ostaa alkuperältään määrittelemätöntä lämpöä

Lämmön käyttäjän tulee peruuttaa alkuperätakuita käyttämänsä lämmön määrän verran

Esimerkki varmennusvelvoitteesta

Lämmön käyttäjä
ilmoittaa
markkinoinnissaan
käyttävänsä hukkalämpöä

Lämmön käyttäjä ostaa
alkuperältään
hukkalämmöksi väitettyä
lämpöä

?

Esimerkki varmennusvelvoitteesta

Lämmön käyttäjä ilmoittaa markkinoinnissaan käyttävänsä hukkalämpöä

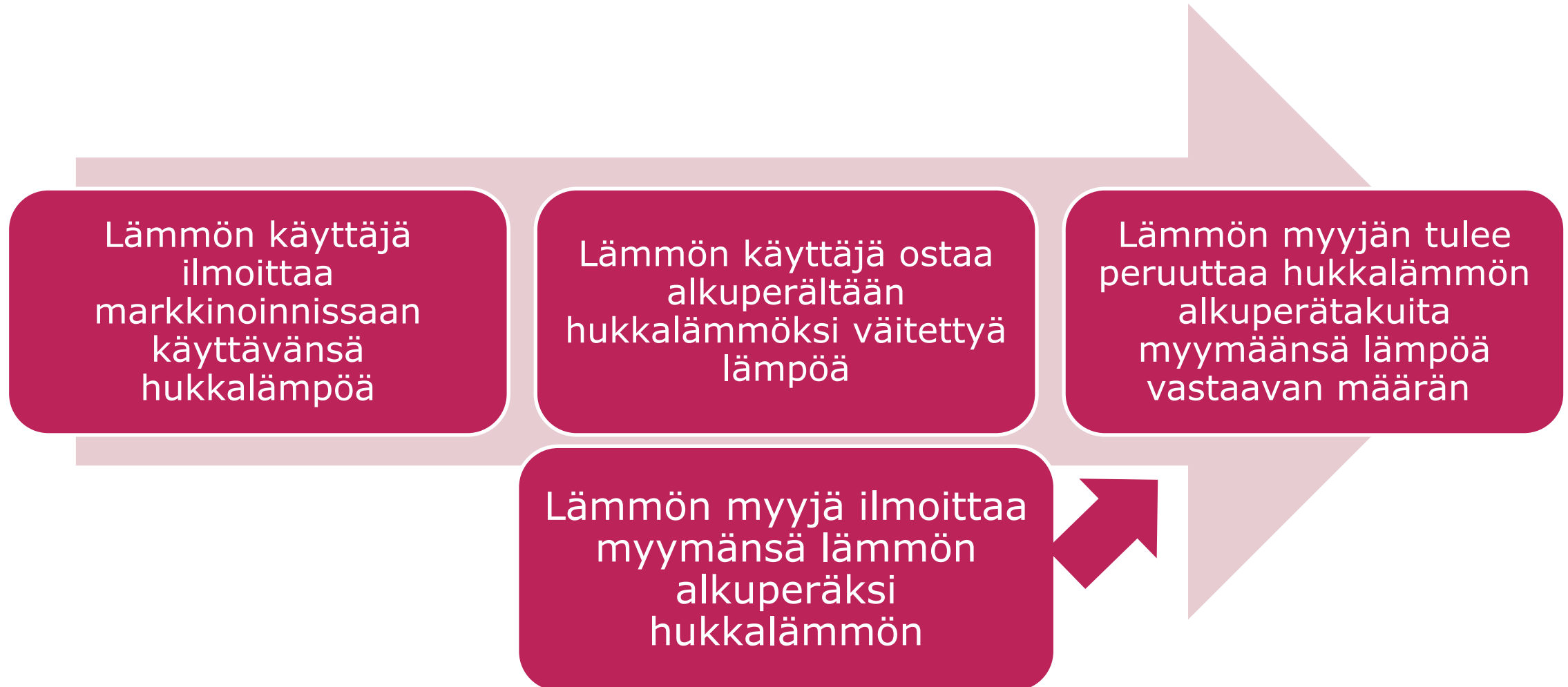
Lämmön käyttäjä ostaa alkuperältään hukkalämmöksi väitettyä lämpöä

?

Lämmön myyjä ilmoittaa myymänsä lämmön alkuperäksi hukkalämmön

Esimerkki varmennusvelvoitteesta

Poikkeukset varmennusvelvoitteeseen

- Varmentaminen alkuperätakuuta peruuttamalla ei ole pakollista niissä tilanteissa, joissa lämmön tai jäähdytyksen siirtäminen käyttöön tapahtuu niin, ettei sen alkuperästä ei ole epäselvyyttä
  - Kiinteistökohtainen lämmön tuotanto
  - Kaukolämpöverkko, jossa kaikki siirrettävä lämpö tuotetaan vain uusiutuvilla energialähteillä tai on alkuperätakuulain mukaista hukkalämpöä
  - Huom! Tällöin tuotannolle ei saa hakea alkuperätakuuta, tai varmennusvelvoitteen poikkeus raukeaa
- Vähittäismyyjän tuottaman ja ostaman lämpöenergian energianlähteitä koskevien vuosittaisten kulutus- ja laskutustietojen ilmoittaminen valtioneuvoston asetuksen (254/2021) mukaisesti ei edellytä alkuperän varmentamista alkuperätakuuta peruuttamalla
- Alkuperätakuiden peruuttamista ei vaadita, jos lämpöä tai jäähdytystä ei myydä uusiutuvana tai hukkana tai markkinoinnissa ei hyödynnetä tietoa käytetyn lämmön tai jäähdytyksen kyseisistä alkuperistä

Todentaminen ja todentajan hankkiminen

Arviointilaitokset ja todentaminen

- Arviointilaitoksella tarkoitetaan alkuperätakuulain mukaista todentajaa
- Arviointilaitoksen tehtävänä on energiantuotantolaitoksen tuotantotavan ja sen käyttämien energialähteiden todentaminen
- Todentaminen on tehtävä ennen kuin alkuperätakuuta voidaan myöntää
- Todentamisen voi suorittaa vain Energiaviraston hyväksymä arviointilaitos
- Lämmön ja jäähdytyksen rekisteriin hakeutuvan energiantuotantolaitoksen todentaminen edellyttää arviointilaitokselta oikeaa teknistä pätevyyttä
- Arviointilaitos antaa todentamistodistuksen
- Todentamistodistuksessa vahvistus siitä, että energiantuotantolaitoksen tuottama energia täyttää alkuperätakuun myöntämisen edellytykset
- Todentamistodistus on uudistettava voimassaoloaikana, jos tuotantolaitoksen tuotantotavan tekniset ominaisuudet tai sen käyttämät energialähteet muuttuvat tavalla, joka vaikuttaa tai voi vaikuttaa alkuperätakuiden myöntämiseen

Todentamistodistus

- Todentamistodistuksesta säädetään alkuperätakuuasetuksessa (1081/2021)
- Todentamistodistus on voimassa määräajan
  - Viisi vuotta todentamistodistuksen antamisesta
  - Erityisestä syystä todentamistodistukselle voidaan kuitenkin myös asettaa viittä vuotta lyhyempi voimassaoloaika
- Todentamistodistuksen antaminen vaatii lähtökohtaisesti laitospöytäkirjan
  - Todentaja voi ehdottaa Energiavirastolle laitospöytäkirjan jättämistä väliin tapauskohtaisesti
- Alkuperätakuulain tarkoittamaan todentamiseen voidaan rinnastaa
  - EECS-todentaminen. Voimassa viisi vuotta todentamistodistuksen antamisesta lukien. EECS-todentamista ei ole toistaiseksi mahdollista hyödyntää lämmön ja jäähdytyksen rekisterissä.
  - Hyväksymispäätös syöttötariffijärjestelmään. Voimassa hyväksymispäätöksen voimassaolon mukaisesti. Laitosrajauksen täytyy olla sama.
  - Ilmaisjaon toiminnanharjoittajan hakemus. Voimassa 5 vuotta hakemuksen jättämisestä. Laitosrajauksen täytyy olla sama.

Todentamistodistuksen tai sen liitteiden tulee sisältää seuraavat tiedot:

- 1) *energiantuotantolaitoksen nimi, sijainti ja käyttöönottoaika;*
- 2) *energiantuotantolaitoksen haltijan osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite;*
- 3) *energiantuotantolaitoksen kapasiteetti;*
- 4) *tiedot **energiantuotantolaitoksen tuotantotavasta** ja sen käyttämistä **energiälähteistä** sekä niiden **tuotanto-osuuksien määrittämis- ja mittaamistavasta**;*
- 5) *tiedot polttoaineiden tuotanto-osuuksien määrittämistavasta sekä polttoainevirtojen mittaamistavasta, jos kyseessä on monipolttoaineyksikkö;*
- 6) ***energiantuotantolaitoksen tuottaman energian mittaustapaa koskevat tiedot** siten, että niistä ilmenee **mittauspaikat**, energian omakäytön määrittämistapa, **mittaustietojen luotettavuuden varmistamistapa** sekä **mittaustietojen ilmoittamistapa**.*

Todentamistodistuksen tai sen liitteiden tulee lisäksi sisältää tiedot mahdollisesta verkkoliitynnästä sekä verkonhaltijan mittauksista.

Jos kyseessä on osuusvoimalaitos, todentamistodistuksen tai sen liitteiden tulee myös sisältää tiedot osuuksien haltijoista sekä tieto siitä, miten voimalaitoksen tuottama energia jaetaan osuuksien haltijoiden kesken.

Arviointilaitosten hyväksymisprosessi

- Energiavirasto hyväksyy arviointilaitokset
- Hakemuksen arviointilaitokseksi on voinut jättää lain hyväksymisestä alkaen (3.12.2021)
- Energiaviraston nettisivuilta löytyy myös arviointilaitoksille suunnattu todentajaohje, jonka tarkoitus ohjeistaa arviointilaitosta todentamistehtävässä
- Kaksi hakemusta arviointilaitokseksi on hyväksytty
  - AFRY Finland Oy
  - DNV Business Assurance Finland Oy Ab
- Lisäksi kolme hakemusta vireillä
- Hyväksytyjen arviointilaitosten hyväksymispäätökset on julkaistu Energiaviraston nettisivuilla: https://energiavirasto.fi/energian-alkupera#hyvaksytyt_arviointilaitokset
- Hyväksymispäätös sisältää arviointilaitoksen tekniset pätevyudet
  - Pätevyysalueet on jaettu alkuperätakuurekisterien ja niissä mahdollisesti käytettyjen energialähteiden mukaan

---

Tilinhaltijaksi hakeutuminen

Mikä on tilinhaltija?

- Tilinhaltija on alkuperätakuurekisteriin rekisteröitynyt yritys tai muu toimija, jolla on tilejä rekisterissä
  - Laissa ei ole rajoituksia sille, kuka voi hakeutua tilinhaltijaksi
- Jos uusiutuvalle lämmölle tai jäähdytykselle, tai hukkalämmölle tai –jäähdytykselle haluaa hakea alkuperätakuuta on hakeuduttava alkuperätakuurekisteriin tilinhaltijaksi
  - Mahdollisuus lain mukaan käyttää myös aggregoijaa
- Tilinhaltijoita voivat olla esimerkiksi:
  - Uusiutuvaa lämpöä tai hukkalämpöä tuottavat yritykset
  - Alkuperätakuilla kauppaa käyvät yritykset
  - Energiantuotantolaitosten omistajien valtuuttamat aggregoijat, jotka voivat hallinnoida rekisterissä eri organisaatioiden omistamia energiantuotantolaitoksia ja hakea niiden tuottamalle lämmölle ja jäähdytykselle alkuperätakuuta

Miten tilinhaltijaksi voi hakeutua?

- Tilinhaltijaksi haluavien tulee toimittaa Energiavirastolle *hakemus tilinhaltijan rekisteröimisestä lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuurekisteriin*
  - Samalla toimitetaan tarvittaessa valtakirja valtuutetulle käyttäjälle, joka käytännössä hallinnoi tilinhaltijan tilejä rekisterissä
  - Hakemuslomake ja valtakirjapohja löytyvät Energiaviraston verkkosivuilta
- Energiavirasto tekee hakemuksen perusteella tilinhaltijan rekisteröimisestä päätöksen
  - Tarvittaessa hakijalta pyydetään lisäselvitystä tai lisätietoja
  - Päätös annetaan hakijalle tiedoksi hallintolain mukaisesti, päätökseen saa hakea oikaisua
- Jos päätös on myönteinen, uudelle tilinhaltijalle annetaan tunnukset rekisteriin sekä avataan tili
- Tilinhaltija voi deaktivoida organisaationsa rekisterissä pyytämällä sitä kirjallisesti, tällöin Energiavirasto tekee tarvittavat toimenpiteet tilinhaltijan deaktivoimiseksi

Rekisterin palveluehdot

- Rekisteröitymishakemuksessa tilinhaltija sitoutuu noudattamaan lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuurekisterin palveluehtoja sekä Energiaviraston ohjetta rekisterin käyttäjille
  - Palveluehdot velvoittavat myös tilinhaltijan puolesta toimivia rekisterin käyttäjiä
- Palveluehtojen noudattamista edellytetään myös tilinhaltijan rekisteröimistä koskevassa päätöksessä
- Palveluehdot sisältävät ehtoja liittyen muun muassa:
  - Tilinhaltijan velvollisuuksiin ja rekisterin käyttöön
  - Maksuihin
  - Salassapitoon
  - Tietojen säilytykseen ja tietosuojaan
  - Palveluehtojen rikkomiseen
- Palveluehdoissa on kuvattu lähinnä rekisterin käyttämiseen liittyviä oikeudellisia asioita, kun taas ohjeissa selvennetään tarkemmin rekisterin käyttöä

Palveluehtojen noudattaminen ja valvonta

- Energiavirasto toimii alkuperätakuulain mukaisena valvontaviranomaisena ja valvontaviranomaisen oikeuksiin on viitattu myös rekisterin palveluehdoissa
- Valvontaviranomaisella on lain nojalla sekä tiedonsaanti- että tarkastusoikeus
- Valvontaviranomaisella on oikeus määrätä oikaisemaan rikkomus tai laiminlyönti, ja siten oikeus:
  - Kieltää jatkamasta tai toistamasta alkuperätakuulain tai sen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä
  - Määrätä täyttämään alkuperätakuulaista tai sen nojalla annetusta säännöksestä tai määräyksestä johtuva velvollisuus tai muulla tavoin oikaisemaan rikkomus tai laiminlyönti

Rekisterin maksut

- Lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuurekisteriin liittyvät maksut peritään Energiaviraston maksuasetuksen nojalla
  - Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Energiaviraston maksullisista suoritteista annetun työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen muuttamisesta (1240/2021, <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20211240>)
- Tilinhaltijan rekisteröimisestä sekä energiantuotantolaitoksen lisäämisestä peritään 200 euron kertamaksu
- Rekisterin käyttämisestä peritään tilinhaltijakohtainen vuosimaksu, joka on porrastettu vuosittaisten alkuperätakuiden myöntöjen mukaan:
  - Jos myöntöjä tehdään kalenterivuodessa yli 0 MWh mutta alle 15000 MWh, maksu 1000e
  - Jos myöntöjä tehdään kalenterivuodessa 15000 MWh mutta alle 50000 MWh, maksu 2000e
  - Jos myöntöjä tehdään kalenterivuodessa 50000 MWh tai enemmän, maksu 4000e
- Tilinhaltija vastaa maksujen suorittamisesta Energiavirastolle

---

Tauko – tilaisuus jatkuu 14:00

14:00–14:30 Alkuperätakuurekisterissä toimiminen
14:30 Kysymyksiä ja keskustelua
15:00 Tilaisuus päättyy

Lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuurekisterissä toimiminen

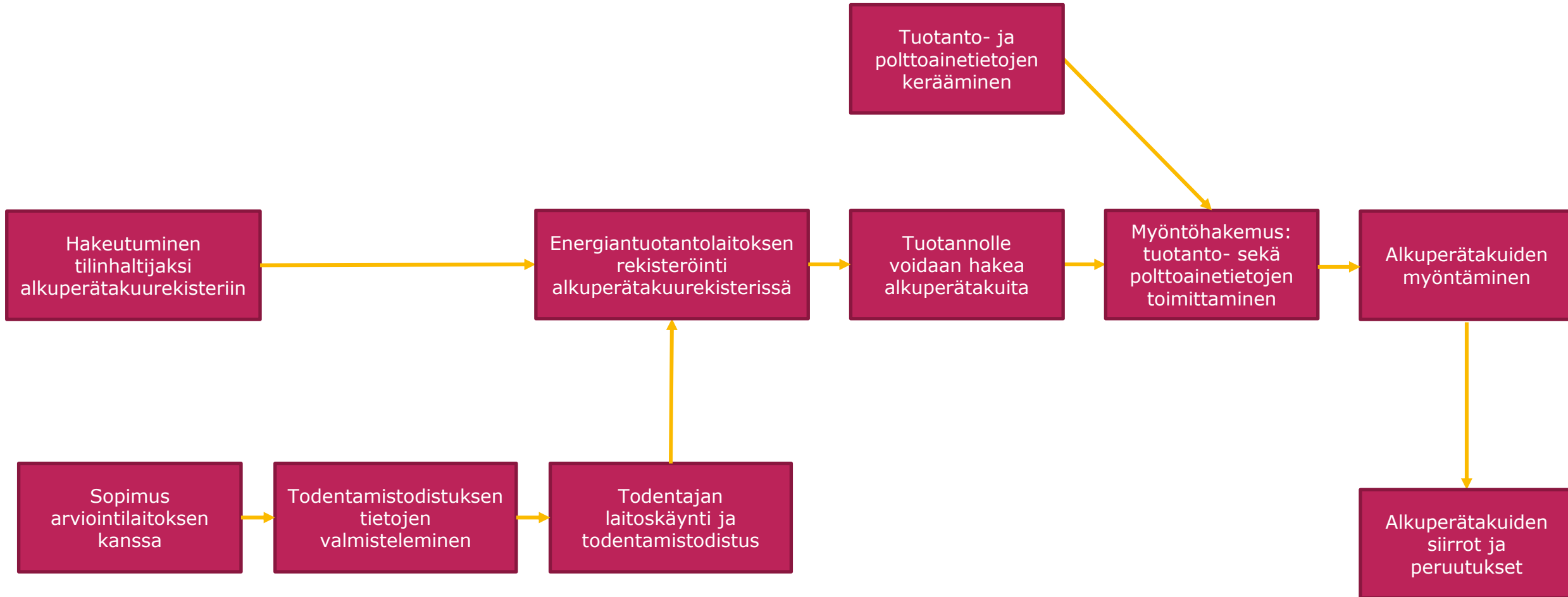
Rekisterin käyttöönoton aikataulu

- Rekisteri aukeaa ja tilien avaaminen alkaa 1.4
- Alkuperätakuiden hakeminen mahdollista toukokuussa
- Varmennusvelvoite voimaan 1.7
- Konversio-ohje julkaistu 2.3
- Päivitetty Ohje lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille julkaistaan tällä viikolla
- Tulevat info- ja koulutustilaisuudet alkuperätakuurekisterin tilinhaltijoille
  - Tiistaina 5.4 klo 13–15: Käyttäjien lisääminen ja energiantuotantolaitosten rekisteröiminen alkuperätakuurekisteriin
  - Tiistaina 19.4 klo 9.30–11.30 Kertaus edellisestä tilaisuudesta sekä alkuperätakuiden hakeminen ja siirtäminen
  - Osallistuminen mahdollista joko etänä tai paikan päällä
  - Ilmoittautumiset sähköpostitse 4.4 ja 15.4 klo 10 mennessä: miikka.martikainen@energiavirasto.fi
  - Tilaisuuksista järjestetään tarpeen mukaan uusintoja kevään aikana

Energiantuotantolaitoksen rekisteröiminen ja alkuperätakuiden hakeminen

energiavirasto

Käyttäjien lisääminen

- Tilin avaamisen yhteydessä organisaatiolle lisätään ns. pääkäyttäjä
- Pääkäyttäjä voi lisätä organisaatiolle käyttäjiä vapaasti
  - Huom! Toista käyttäjää lisäävä käyttäjä vastaa siitä, että lisättävä henkilö on saanut asianmukaisen perehdytyksen rekisterin käyttöön ja Energiaviraston palveluehtoihin
- Käyttäjille voidaan myöntää erilaisia oikeuksia toimia rekisterissä tilinhaltijaorganisaation puolesta
  - Oikeudet voivat koskea:
    - Energiantuotantolaitosten lisäämistä ja niiden tietojen muokkaamista
    - Alkuperätakuiden hakemista
    - Alkuperätakuiden siirtämistä ja peruuttamista sekä alkuperätakuutilien hallintaa
    - Oman organisaation käyttäjien hallintaa
  - Lisäksi voidaan myöntää
    - Erilaisia "katseluoikeuksia"
    - Pääkäyttäjän oikeudet

Todentaminen ja todentamistodistus

- Todentamistodistuksia antavat EV:n hyväksymät arviointilaitokset ja se vaaditaan energiantuotantolaitoksen rekisteröimistä varten
- Todentamistodistuksen tulee sisältää erityisesti:
  - **Tiedot energiantuotantolaitoksen tuotantotavasta**
  - Lämmön tai jäähdytyksen **tuotannon mittaus- ja määrittämismenettelyt** omakäyttöenergia huomioiden
    - Mittausjärjestelykaavio; laitoksen yksinkertaistettu rakenne ja taseraja, polttoaine- ja energiavirrat, mittauspaikat
    - Tiedot mittalaitteista
  - Käytettäviä **energianlähteitä koskevat tiedot ja niiden mittausmenettelyt**
    - Hukkalämmön ja -kylmän vaatimusten täytyminen mikäli kyseessä on hukkaa tuottava laitos
    - Käytettävien polttoaineiden energiasisältöjen määrittämismenettelyt mikäli kyseessä on monipolttoainevoimalaitos
  - Tarkemmat sisältövaatimukset Energiaviraston ohjeessa
- Vaihtoehtoiset todentamistavat:
  - Todennettu päästöoikeuksien ilmaisjakohakemus, hyväksymispäätös syöttötariffijärjestelmään
  - Koskettava samaa tai laajempaa laitospokokonaisuutta kuin rekisteriin ilmoitettava energiantuotantolaitos
  - Sisällettävä lämmöntuotannon prosessit, käytettävät polttoaineet sekä tarvittavat mittaukset alkuperätakuisiin oikeuttavan lämmön määrän määrittämiseksi

---

Energiantuotantolaitoksen rekisteröiminen

Energiantuotantolaitos - yleistä

- "Energiantuotantolaitos" voi olla mikä tahansa uusiutuvaa lämpöä tai jäähdytystä tai hukkalämpöä tai hukkakylmää tuottava laitos tai laite
- Energiantuotantolaitoksella voi olla (vain) yksi tuotantotapa, jolla se tuottaa lämpöä tai jäähdytystä
  - Yhden tuotantotavan vaatimus on huomioitava energiantuotantolaitoksen rajaamisessa
  - Monimutkaiset eri tuotantotapoja yhdistelevät laitospokonaisuudet tulee rajata erillisiksi energiantuotantolaitoksiksi
    - Esimerkkinä laitospokonaisuus, jossa aurinkokeräimen tuottamaa lämpöä priimataan sähkökattilalla
      - Kaksi eri tuotantotapaa → eroteltava omiksi tuotantolaitoksikseen
    - Energiantuotantolaitoksen tuotantoa tehostavat järjestelmät ja laitteet kuitenkin lähtökohtaisesti sisällytetään laitosrajaukseen
      - Esimerkiksi yhteistuotantolaitoksen savukaasupesurit
- Lisätietoa laitoksen rajaamisesta Lämmön ohjeessa tai go@energiavirasto.fi

Energiantuotantolaitoksen rekisteröimishakemus

- Energiantuotantolaitoksen rekisteröimishakemus jätetään suoraan rekisterissä. Hakemus koostuu neljästä eri välilehdestä
  - Hakemuksessa ilmoitetaan mm. energiantuotantolaitoksen todentamistodistuksessa vahvistetut energianlähteet ja tuotantoteknologia sekä muita yleisiä tietoja laitoksesta
  - Lisäksi yksilöidään mm. se alkuperätakuutili, jolle alkuperätakuut tullaan myöntämään
  - Muiden hakemuksessa tehtävien valintojen ohjeistus on kuvattu tarkemmin Energiaviraston ohjeessa
- Lisäksi liitteenä toimitetaan energiantuotantolaitoksen todentamistodistus sekä mahdollinen valtakirja
- Energiavirasto tarkistaa hakemuksen ja tarvittaessa palauttaa sen täydennettäväksi ennen hyväksymistä

Alkuperätakuiden hakeminen ja myöntäminen

- Hakeminen ja myöntäminen tehdään tuotantojaksoittain, joiden pituus on yksi kalenterikuukausi
  - Myöntöjä voi hakea takautuvasti ja samalla kerralla usealle tuotantojaksolle
    - Huomioitava kuitenkin alkuperätakuiden voimassaoloaika (12 kk tuotantojakson viimeisestä päivästä)
    - Kullekin tuotantojaksolle voidaan kohdistaa vain yksi myöntöhakemus
- Alkuperätakuita haetaan rekisterissä ilmoittamalla tuotantojaksokohtaiset tiedot
  1. tuotetun lämmön tai jäähdytyksen määrästä
    - Rekisteriin ilmoitetaan vain alkuperätakuisiin oikeutetun lämmön tai jäähdytyksen määrä
    - Mittaustiedot sekä laskelmat, joilla kyseinen määrä on määritetty, tulee esittää liitetiedostoissa
  2. käytettyjen energianlähteiden määrästä
    - Rekisteriin ilmoitetaan vain alkuperätakuukelpoiset energianlähteet ja niiden osuudet niiden yhteenlasketusta energiasisällöstä
    - Poikkeuksena energiantuotantolaitokset, jotka hyödyntävät vain yhtä energianlähdettä
- Myöntöhakemuksia ei varmenneta todentajalla, mutta niitä koskeviin tietoihin voidaan kohdistaa valvontaa takautuvasti

Myönnöt konversioon perustuvassa lämmöntuotannossa

- "Konversio" = lämmön tuotantoprosessi, jossa energianlähteenä toimii toinen energiankantaja
  - Esim. Sähkö- ja kaasukattilat, lämpöpumput
  - Tuotettu lämpö on oikeutettu alkuperätakuisiin, jos kulutettu energiankantajan uusiutuva alkuperä
- **1. Varmennetaan peruuttamalla alkuperätakuita**
  - Kulutetun energiankantajan alkuperätakuita tulee peruuttaa kulutusta vastaava määrä
    - Peruuttaminen tehdään **kyseisen energiankantajan alkuperätakuurekisterissä**
    - Peruutus tulee tehdä ennen myöntöhakemuksen jättämistä ja alkuperätakuiden tulee olla voimassa konversiohetkellä
  - Peruutettaessa alkuperätakuita valitaan peruutustavaksi "Peruutus energiankantajan konversiolle"
    - Lisäksi ilmoitetaan konversiota hyödyntävän energiantuotantolaitoksen GSRN-numero. Rekisterinpitäjät julkaisevat verkkosivuillaan konversiota hyödyntävät laitokset ja niiden GSRN-numerot
  - Peruutettujen alkuperätakuiden peruutustodistukset liitetään myöntöhakemukseen, joka tehdään **syntyvän energiankantajan alkuperätakuurekisterissä**
- **2. On muuten luotettavasti varmennettavissa**
  - Todentamistodistus sisältää vahvistuksen konversiossa hyödynnettävän energiankantajan alkuperästä. Esimerkkejä:
    - Konversiossa käytettävä uusiutuva sähkö on todennetusti peräisin samalta laitosalueelta
    - Konversiossa käytettävä sähkö varmennetaan uusiutuvaksi uusiutuvan sähkön ostosopimuksella
  - Tällöin alkuperää ei tarvitse osoittaa peruuttamalla alkuperätakuita
- Lisätietoa rekisterinpitäjien yhteisessä konversio-ohjeessa

Alkuperätakuiden siirtäminen

- Alkuperätakuita voi siirtää rekisterin sisällä vapaasti rekisteröityneiden tilinhaltijoiden välillä
  - Kansainvälisiä siirtoja ei toistaiseksi ole mahdollista suorittaa suoraan alkuperätakuurekisterissä.
    - Kansainvälisen siirron tarpeen ilmetessä tulee ottaa yhteyttä Energiavirastoon. Eri maiden rekisterin ylläpitäjät toteuttavat siirrot manuaalisesti.
- Siirtoja ja peruutuksia voidaan määrittää myös automaattisesti tiettyinä ajankohtina tapahtuviksi
- Rekisteri mahdollistaa kaupankäynnin alkuperätakuilla, rekisteri itsessään ei ole kuitenkaan alusta kaupankäynnille

Varmennusvelvoite ja alkuperätakuiden peruuttaminen

- Kalenterivuoden aikana uusiutuvana tai hukkana myyty tai käytetty lämpö tai jäähdytys tulee varmentaa peruuttamalla alkuperätakuita viimeistään seuraavan kalenterivuoden 31.3 mennessä
- Takuiden peruuttamisen voi tehdä itse rekisterissä lämmön myyjä tai käyttäjä tai peruutukset voi tehdä valtuutettu edustaja, jolla on tili rekisterissä
- Peruutettaessa määritetään ”Peruutuksen saaja”
  - Peruutuksen saaja voi olla
    - Lämmön tai jäähdytyksen myyjä
    - Lämmön tai jäähdytyksen loppukäyttäjä
    - Konversiolaitos
  - → Peruutuksen saaja voi tehdä väittämiä energian alkuperästä peruutettujen alkuperätakuiden ominaisuuksien mukaisesti
  - Energiavirasto tarkastelee peruutuksia toimijakohtaisesti
    - Peruutusten kohdistaminen erilaisille lämpötuotteille tai muulle käyttökohteelle kuitenkin mahdollista lisätietokentän avulla
- Ilmoitettavaksi kulutusjaksoksi määritetään aina lähtökohtaisesti kalenterivuosi
- Hukkalämmöksi ilmoitettava lämpö varmennettava hukan takuilla ja uusiutuva lämpö uusiutuvan takuilla

Aggregointi

- Aggregointi = järjestely, jossa yksi tilinhaltija hallinnoi rekisterissä (useita) eri osapuolten omistamia energiantuotantolaitoksia
- Energiantuotantolaitoksen rekisteröimishakemukseen on toimitettava valtakirja laitoksen haltijalta
  - Vastuu energiantuotantolaitosta koskevien tietojen toimittamisesta Energiavirastolle ja tietojen oikeellisuudesta energiantuotantolaitoksen haltijalla
  - Ei eroa muuten "normaalin" tilinhaltijan toiminnasta rekisterissä
- Aggregoija hakee, siirtää ja peruuttaa alkuperätakuuta laitoksen haltijan kanssa sopimallaan tavalla
- Aggregoija vastaa rekisterin käyttöön liittyvistä maksuista Energiavirastolle

Lopuksi

- Energian alkuperätakuille on avattu oma sivu Energiaviraston verkkosivuille
  - <https://energiavirasto.fi/energian-alkupera>
- Infon materiaalit julkaistaan verkkosivuilla
- Verkkosivuilla myös mahdollisuus liittyä alkuperätakuiden postituslistalle
- Päivitetty lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille suunnattu ohje julki tällä viikolla
- Hyväksytyille tilinhaltijoille tullaan toimittamaan myös rekisterisovelluksen oma käyttöohje
- Rekisterin käyttökoulutukset 5.4 ja 19.4

Kiitos!

go@energiavirasto.fi

energiavirasto.fi/energian-alkupera

energiavirasto